

4. 3. 2. Vlastivěda

Charakteristika předmětu:

Obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

V návaznosti na prvouku přináší žákům poznatky o významných přírodních, hospodářských a společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Žáci se seznamují se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí. Formuje u dětí vědomí příslušnosti k vlastnímu národu a sounáležitosti k Evropě.

Předmět se vyučuje v kmenových učebnách. Podle probíraného učiva lze zařadit vycházky do okolí, či exkurze.

Časové dotace ve 4. a v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu Vlastivěda

1. Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu Vlastivěda využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- analyzovat a aplikovat znalosti z textových a jiných zdrojů
- definovat vlastními slovy dříve naučenou látku
- formulovat závěry své práce

2. Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu Vlastivěda využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- snažit se porozumět problému
- plánovat postup a umět si vybrat vhodné prostředky řešení

3. Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu Vlastivěda využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- uvědomovat si úctu k státním symbolům
- vnímat kulturu a tradice, jejich zachování a respekt k nim
- orientovat se v dějinách ČR, zejména svého regionu

4. Kompetence sociální personální

Ve vyučovacím předmětu Vlastivěda využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- oceňovat spolužáky ve skupině za dobrou práci
- vyjadřovat a obhajovat své názory
- pochválit činnost druhého
- uplatňovat své znalosti ve prospěch skupiny

5. Kompetence pracovní

Ve vyučovacím předmětu Vlastivěda využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- spolupracovat s ostatními
- zodpovědně plnit svoji pracovní roli ve skupině
- plánovat a organizovat své pracovní činnosti
- vlastními slovy hodnotit své úspěchy a neúspěchy

6. Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu Vlastivěda využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- umět popsat danou situaci
- umět se srozumitelně vyjádřit
- složit text do srozumitelné formy
- naslouchat vystoupení spolužáků a rozumět jim

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **uvědomí si problém**
 - je schopen rozpoznat problémovou situaci
 - rozliší závažnost problému
- **snaží se problém řešit samostatně**
 - při řešení problémů projevuje samostatnost
 - využívá minimálně pomoc učitele nebo spolužáků
- **přemýšlí o možných variantách řešení**
 - zvažuje různé způsoby řešení
 - analyzuje vhodnost jejich použití
 - dokáže analyzovat i chybné řešení - poučí se
- **na základě vlastních zkušeností vybere vhodnou variantu řešení**
 - zvolí vhodný způsob řešení přiměřeně věku a schopnostem
- **učí se kritickému myšlení**
 - snaží se zvládnout kritické myšlení
- **vzhledem ke svému věku je schopen z dostupných zdrojů získat potřebné informace**
 - přiměřeně svému věku a schopnostem dokáže najít potřebné informace
 - využívá pomoci zkušenějších
- **dokáže využít již dříve nabyté zkušenosti**
 - čerpá ze svých zkušeností

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- **učí se pozitivnímu postoji k sobě samému**
 - vytváří si schopnosti pro utváření zdravého sebehodnocení
- **učí se sebeovládání**
 - učí se zvládat vlastní emoce
- **aktivně se zapojuje do práce ve skupině**
 - zastává zodpovědně svoji roli ve skupině
- **podílí se na vytváření pravidel skupinové práce**
 - uvědomuje si důležitost dodržování určitých pravidel ve skupině
 - postupně sestavuje pravidla pro společnou činnost a zároveň je schopen je i respektovat
- **uplatňuje své poznatky k dosažení co nejlepšího výsledku společné práce**
 - aktivně napomáhá k vytváření co nejlepších výsledků týmové práce
- **navozuje příjemnou atmosféru v kolektivu**
 - svým jednáním a chováním se snaží vytvářet přátelskou atmosféru
- **dodržuje zásady slušného chování v mezilidských vztazích**
 - udržuje pracovní atmosféru ve skupině a uplatňuje v ní zásady slušného chování
- **je schopen poskytnout pomoc a požádat o ni**
 - v případě potřeby pomůže nebo je schopen o pomoc požádat
- **zapojuje se do diskuse**
 - účastní se diskuse
- **učí se spolupracovat**
 - uvědomuje si pozitiva spolupráce
- **respektuje názory ostatních a čerpá z nich poučení**
 - vnímá názory druhých a snaží se je použít pro vlastní sebezdokonalování

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- **výsledky práce hodnotí v souladu se zadanými požadavky**
 - výsledky práce posuzuje na základě zadaných požadavků
- **je schopen využít předchozích znalostí a zkušeností**
 - získané znalosti, zkušenosti a dovednosti se snaží uplatnit v běžném životě

KOMPETENCE K UČENÍ

- **rozliší slovně i graficky důležité od méně důležitého**
 - přiměřeně věku zvládne udělat výpisky, výtah z textu
 - vhodně graficky zdůrazní nejdůležitější informace (podtržením, barevně,...)
 - vybere nejdůležitější informace z mluveného projevu
 - vlastními slovy shrne nejdůležitější informace
- **seznámí se s užívanými znaky, termíny a symboly**
 - postupně se seznamuje s běžně užívanými znaky, termíny a symboly v jednotlivých předmětech
- **vhodně je aplikuje v praxi**
 - dokáže je využít v úlohách a v praxi
- **komplexně pohlíží na problém**
 - vytváří si komplexní pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
- **uvědomuje si věci v širších souvislostech**
 - pokouší se dát získané informace do souvislostí s ostatními obory
 - používá dříve naučenou látku (pojmy, pravidla) při zpracování nového učiva
- **učí se vyjadřovat hypotézy týkající se probírané látky**
 - řeší problémy a plánuje samostatnou práci sobě i pro skupinu
 - vyslovuje hypotézy o podstatě jevů či jejich průběhu
- **závěry své práce dokáže formulovat a vhodně je použít v praxi**
 - snaží se formulovat závěry své práce
 - podá o ní zprávu (protokol, referát, seminární práce,...)
- **vyhledává v různých pramenech potřebné informace**
 - najde potřebné informace v různých informačních zdrojích (internet, encyklopedie, výukové programy, odborné časopisy, učebnice,...)
- **využívá je efektivně v další práci**
 - dokáže uplatnit získané informace v další činnosti
 - porovnává vhodnost použití informací z různých zdrojů
- **uvědomuje si použitelnost získaných informací v praktickém životě**
 - zamýšlí se nad možností využití získaných informací v praxi
- **využívá získané poznatky**
 - snaží se závěry své práce využít v praxi
- **pokouší se motivovat sám sebe k dalšímu vzdělávání**
 - zhodnotí význam dalšího vzdělávání pro svůj vlastní rozvoj
 - pokusí se stanovit si svůj cíl

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- **osvojené komunikativní dovednosti používá k vytváření vztahů**
 - díky svému komunikačnímu umu dokáže navázat vztah
 - získané dovednosti se snaží používat k budování pozitivních vztahů
- **získané dovednosti aplikuje v běžném životě**
 - získané dovednosti zhodnotí v běžném životě
- **pokouší se logicky formulovat a vyjádřit své myšlenky**
 - radí a vyjadřuje své myšlenky, ústně i písemně

- **snaží se o výstižný, kultivovaný a souvislý projev**
 - volí vhodné výrazy
 - snaží se souvisle a kultivovaně vyjadřovat
- **orientuje se v různých informačních zdrojích**
 - vyhledává informace z různých zdrojů
 - používá i nové zdroje informací a učí se s nimi pracovat
- **vhodně reaguje na různé komunikační prostředky**
 - vnímá běžně užívaná gesta a signály
 - adekvátně na ně reaguje
- **komunikační prostředky využívá ke svému dalšímu rozvoji**
 - svůj osobnostní růst podporuje využíváním různých komunikačních prostředků

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- **je schopen přijímat názory druhých**
 - chápe důležitost tolerance a pochopení
 - uznává právo ostatních na vlastní názor
- **učí se empatii**
 - vytváří si schopnost vcítit se

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
• určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu <u>Školní výstupy</u> Žák: - poznává podrobněji místní krajinu, místní oblast, okres a region - seznamuje se s mapou místní oblasti (svého bydliště) - poznává místní region v minulosti, místní pověsti, významné události a jejich místa, významné předky • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě <u>Školní výstupy</u> Žák: - učí se určovat hlavní světové strany podle kompasu nebo buzoly - učí se určovat světové strany na mapě a orientaci ve volné krajině podle přírodních úkazů - je veden k dodržování bezpečnosti při pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map <u>Školní výstupy</u> Žák: - učí se orientovat na vlastivědné mapě ČR	Obec, místní krajina Domov (orientace v místě bydliště) Významné události, významní předkové regionu Určování světových stran Kontinenty Práce s mapou, kompasem, buzolou Zásady bezpečného pobytu a pohybu v přírodě Druhy map Seznámení s pojmy (mapové značky, vysvětlivky,...) Státní symboly Základní státoprávní pojmy

- rozlišuje druhy map - seznamuje se s pojmy: obsah, grafika, vysvětlivky, mapové značky • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam <u>Školní výstupy</u> Žák: - vyjmenuje a popíše státní symboly ČR - učí se používat s porozuměním základní státoprávní pojmy: stát, prezident, parlament, vláda, volby	
přesahy	
Z: PRV (3. ročník): Místo, kde žijeme, ČJL (4. ročník): Literární výchova	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
• pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy <u>Školní výstupy</u> Žák: - orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti - snaží se dodržovat základní pravidelné činnosti denního režimu i jejich vhodnou délku - používá kalendář, sleduje data narození členů rodiny i data jiných významných dnů • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik <u>Školní výstupy</u> Žák: - charakterizuje svými slovy nejstarší osídlení naší vlasti, způsob života Slovanů - vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností - jmenuje první státní útvary na našem území (Velká Morava, český přemyslovský stát, počátky křesťanství, Cyril a Metoděj, svatý Václav, počátky českého království)	Orientace v čase a časový řád Způsob života Slovanů První státní útvary na našem území Hospodářský a kulturní rozvoj českého státu (období vlády Karla IV. – habsburská monarchie) Báje, mýty, pověsti

- snaží se charakterizovat hospodářský a kulturní rozvoj Českého státu od vlády Karla IV. do období habsburské monarchie	
přesahy	
Do: ČJL (6. ročník): Literární teorie a vývoj literatury, D (6. ročník): Středověk, D (6. ročník): Pravek, D (7. ročník): Novověk, D (7. ročník): Středověk, D (7. ročník): Husitství Z: PRV (3. ročník): Lidé a čas, ČJL (4. ročník): Slohová výchova, M (4. ročník): Závislosti, vztahy a práce s daty	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) <u>Školní výstupy</u> Žák: - snaží se dodržovat obecně platná pravidla pro soužití v rodině, v místě svého bydliště, mezi chlapci a dívkami - podílí se na vyvození pravidel chování ve škole a dbá na jejich dodržování (školní řád) - uvědomuje si rozdíly mezi jednotlivci a respektuje je rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou <u>Školní výstupy</u> Žák: - zná pravidla slušného chování a snaží se je dodržovat - rozlišuje vhodné a nevhodné chování lidí ve svém okolí - seznamuje se základními lidskými právy	Principy demokracie Základní pravidla pro soužití mezi lidmi Rozdíly mezi jednotlivci Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům, obhajoba svých názorů Základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Mezilidské vztahy	
přesahy	
Z: PRV (3. ročník): Lidé kolem nás, ČJL (4. ročník): Literární výchova	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **uvědomí si problém**
 - je schopen rozpoznat problémovou situaci
 - rozliší závažnost problému
- **snaží se problém řešit samostatně**
 - při řešení problémů projevuje samostatnost
 - využívá minimálně pomoc učitele nebo spolužáků
- **přemýšlí o možných variantách řešení**
 - zvažuje různé způsoby řešení
 - analyzuje vhodnost jejich použití
 - dokáže analyzovat i chybné řešení - poučí se
- **na základě vlastních zkušeností vybere vhodnou variantu řešení**
 - zvolí vhodný způsob řešení přiměřeně věku a schopnostem
- **učí se kritickému myšlení**
 - snaží se zvládnout kritické myšlení
- **vzhledem ke svému věku je schopen z dostupných zdrojů získat potřebné informace**
 - přiměřeně svému věku a schopnostem dokáže najít potřebné informace
 - využívá pomoci zkušenějších
- **dokáže využít již dříve nabyté zkušenosti**
 - čerpá ze svých zkušeností

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- **učí se pozitivnímu postoji k sobě samému**
 - vytváří si schopnosti pro utváření zdravého sebehodnocení
- **učí se sebeovládání**
 - učí se zvládat vlastní emoce
- **aktivně se zapojuje do práce ve skupině**
 - zastává zodpovědně svoji roli ve skupině
- **podílí se na vytváření pravidel skupinové práce**
 - uvědomuje si důležitost dodržování určitých pravidel ve skupině
 - postupně sestavuje pravidla pro společnou činnost a zároveň je schopen je i respektovat
- **uplatňuje své poznatky k dosažení co nejlepšího výsledku společné práce**
 - aktivně napomáhá k vytváření co nejlepších výsledků týmové práce
- **navozuje příjemnou atmosféru v kolektivu**
 - svým jednáním a chováním se snaží vytvářet přátelskou atmosféru
- **dodržuje zásady slušného chování v mezilidských vztazích**
 - udržuje pracovní atmosféru ve skupině a uplatňuje v ní zásady slušného chování
- **je schopen poskytnout pomoc a požádat o ni**
 - v případě potřeby pomůže nebo je schopen o pomoc požádat
- **zapojuje se do diskuse**
 - účastní se diskuse
- **respektuje názory ostatních a čerpá z nich poučení**
 - vnímá názory druhých a snaží se je použít pro vlastní sebezdokonalování
- **učí se spolupracovat**
 - uvědomuje si pozitiva spolupráce

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- **výsledky práce hodnotí v souladu se zadanými požadavky**
 - výsledky práce posuzuje na základě zadaných požadavků
- **je schopen využít předchozích znalostí a zkušeností**
 - získané znalosti, zkušenosti a dovednosti se snaží uplatnit v běžném životě

KOMPETENCE K UČENÍ

- **naplánuje a zorganizuje si dílčí kroky k dosažení vytyčeného cíle**
 - v bodech si připraví postup vedoucí k dosažení úkolů
 - je schopen vytvořit si osnovu
 - předem se seznámí s možnostmi dosažení cílů
- **rozliší slovně i graficky důležité od méně důležitého**
 - přiměřeně věku zvládne udělat výpisky, výtah z textu
 - vhodně graficky zdůrazní nejdůležitější informace (podtržením, barevně,...)
 - vybere nejdůležitější informace z mluveného projevu
 - vlastními slovy shrne nejdůležitější informace
- **seznámí se s užívanými znaky, termíny a symboly**
 - postupně se seznamuje s běžně užívanými znaky, termíny a symboly v jednotlivých předmětech
- **vhodně je aplikuje v praxi**
 - dokáže je využít v úlohách a v praxi
- **komplexně pohlíží na problém**
 - vytváří si komplexní pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
- **uvědomuje si věci v širších souvislostech**
 - pokouší se dát získané informace do souvislostí s ostatními obory
 - používá dříve naučenou látku (pojmy, pravidla) při zpracování nového učiva
- **učí se vyjadřovat hypotézy týkající se probírané látky**
 - řeší problémy a plánuje samostatnou práci sobě i pro skupinu
 - vyslovuje hypotézy o podstatě jevů či jejich průběhu
- **závěry své práce dokáže formulovat a vhodně je použít v praxi**
 - snaží se formulovat závěry své práce
 - podá o ní zprávu (protokol, referát, seminární práce,...)
- **vyhledává v různých pramenech potřebné informace**
 - najde potřebné informace v různých informačních zdrojích (internet, encyklopedie, výukové programy, odborné časopisy, učebnice,...)
- **využívá je efektivně v další práci**
 - dokáže uplatnit získané informace v další činnosti
 - porovnává vhodnost použití informací z různých zdrojů
- **uvědomuje si použitelnost získaných informací v praktickém životě**
 - zamýšlí se nad možností využití získaných informací v praxi
- **využívá získané poznatky**
 - snaží se závěry své práce využít v praxi
- **pokouší se motivovat sám sebe k dalšímu vzdělávání**
 - zhodnotí význam dalšího vzdělávání pro svůj vlastní rozvoj
 - pokusí se stanovit si svůj cíl

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- **osvojené komunikativní dovednosti používá k vytváření vztahů**
 - díky svému komunikačnímu umu dokáže navázat vztah
 - získané dovednosti se snaží používat k budování pozitivních vztahů

- **získané dovednosti aplikuje v běžném životě**
 - získané dovednosti zhodnotí v běžném životě
- **pokouší se logicky formulovat a vyjádřit své myšlenky**
 - řadí a vyjadřuje své myšlenky, ústně i písemně
- **snaží se o výstižný, kultivovaný a souvislý projev**
 - volí vhodné výrazy
 - snaží se souvisle a kultivovaně vyjadřovat
- **orientuje se v různých informačních zdrojích**
 - vyhledává informace z různých zdrojů
 - používá i nové zdroje informací a učí se s nimi pracovat
- **vhodně reaguje na různé komunikační prostředky**
 - vnímá běžně užívaná gesta a signály
 - adekvátně na ně reaguje
- **komunikační prostředky využívá ke svému dalšímu rozvoji**
 - svůj osobnostní růst podporuje využíváním různých komunikačních prostředků

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- **je schopen přijímat názory druhých**
 - chápe důležitost tolerance a pochopení
 - uznává právo ostatních na vlastní názor
- **učí se empatii**
 - vytváří si schopnost vcítit se

LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
• orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy <u>Školní výstupy</u> Žák: - seznamuje se s formami vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné) - zná hodnotu peněz a běžně je používá	Formy vlastnictví Hodnota peněz Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
přesahy	
Do: OV (8. ročník): Stát a hospodářství Z: ČJL (4. ročník): Literární výchova, M (4. ročník): Závislosti, vztahy a práce s daty, ČJL (5. ročník): Literární výchova	
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
• určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Obec ve vyšším územním správním celku; místní region Cestovní ruch v regionu Významné zemědělské, průmyslové

<u>Školní výstupy</u> Žák: - umí ukázat na mapě ČR polohu místa svého bydliště - s pomocí vhodných map charakterizuje místní krajiny a místní oblasti - uvádí významná střediska cestovního ruchu v regionu - uvádí a charakterizuje významné zemědělské, průmyslové a chráněné oblasti místního regionu - uvědomuje si důležitost vyhlášení KRNAPu vzhledem k ochraně přírody - seznamuje se s rozšířením papírenského a textilního průmyslu vzhledem ke vhodné poloze regionu - charakterizuje stav životního prostředí regionu, dokáže uvést příklady poškozování životního prostředí - seznamuje se s minulostí obce • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu a pobytu v přírodě <u>Školní výstupy</u> Žák: - učí se určovat sever podle přírodních podmínek - pracuje s mapou a orientuje se podle ní - je veden k dodržování bezpečnosti při pobytu v přírodě • vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy <u>Školní výstupy</u> Žák: - popisuje polohu ČR v Evropě - orientuje se na mapách Evropy - vyjmenuje a ukáže na mapě sousední státy - vyhledává na mapách známé oblasti na území sousedních států - umí vyjmenovat a vyhledat významné evropské státy, města - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	a chráněné oblasti regionu KRNAP Hospodářské aktivity Významné výrobní podniky a služby v regionu Životní prostředí místní krajiny; ochrana životního prostředí Náš region v minulosti; významné události Určování světových stran v přírodě a podle mapy Práce s mapou obecně zeměpisnou a tematickou Sousední státy Hlavní města a státy Evropy Práce s obecně zeměpisnou a tematikou mapou ČR Národní bohatství (přírodní zdroje, kulturní památky) Regiony ČR, Praha Současný stav životního prostředí, národní parky Evropa; cestování Státní instituce, základní státoprávní pojmy
---	--

<u>Školní výstupy</u> Žák: - orientuje se v mapě a dokáže vyhledat danou oblast - zná nejdůležitější kulturní památky Prahy a celé ČR, dokáže je vyhledat na mapě - vyhledává a charakterizuje významné přírodní prvky - vyhledává v tematických mapách - uvádí nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody v ČR • porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích <u>Školní výstupy</u> Žák: - představí vybraný nebo zadaný stát ostatním spolužákům v referátu, upozorňuje na rozdílnost způsobu života v dané zemi • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam <u>Školní výstupy</u> Žák: - je veden k používání a chápání pojmu: stát, státní symboly, parlament, poslanec, vláda, ministr, premiér, volby	
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímají, Jsme Evropané ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: OV (6. ročník): Člověk ve společnosti, Z (6. ročník): Životní prostředí, Z (6. ročník): Přírodní obraz Země, Z (8. ročník): Česká republika Z: ČJL (4. ročník): Literární výchova, ČJL (5. ročník): Literární výchova	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
• využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; <u>Školní výstupy</u> Žák: - využívá různé informační zdroje dle možností v regionu (knihovny, muzea)	Práce s knihou, encyklopedií; vyhledávání daných oblastí Období Rakouska - Uherska (pojmy:nevolnictví, robota) Národní obrození a významní představitelé 1. světová válka Vznik Československa 2. světová válka

• srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik <u>Školní výstupy</u> Žák: - popisuje způsob života lidí; nejvýznamnější události a osobnosti různých období - posuzuje změny ve způsobu života, chápe význam vědy a techniky pro rozvoj výroby - charakterizuje společenský, politický a kulturní život českých zemí koncem 19. a počátkem 20. století - dokáže objasnit vznik ČR, uvádí nejvýznamnější osobnosti (Masaryk, Beneš,...) - posuzuje život v českých zemích v době nacistické okupace - charakterizuje způsob života v poválečném období, v období totality a po obnovení demokracie	Poválečná léta; období totality Obnova demokratického vývoje, vznik a rozpad ČSFR Vznik ČR
přesahy	
Do: D (8. ročník): Národní obrození, D (8. ročník): Svět před 1. světovou válkou, D (9. ročník): Svět mezi válkami, D (9. ročník): Svět v 2. polovině 20. Století, D (9. ročník): Svět před 1. světovou válkou, D (9. ročník): První a druhá světová válka	